

VÝROČNÁ SPRÁVA
obce Hačava
za rok 2020

1. Úvodná časť

Obec Hačava je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky, ktorý združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

Názov obce: Hačava

Sídlo: Hačava 39, 044 02 Turňa nad Bodvou

Štatutárny zástupca: Peter Gábor, starosta obce

Okres: Košice-okolie

Kraj: Košický

Región: Abovský

IČO: 00324167

DIČ: 2020746079

Kód obce: 521396

Právna forma: 801 obec, všeobecná verejná správa

Kontakt: ocuhacava@gmail.com

web: www.hacava.webnode.sk; www.obce.info.sk

Rozloha obce: 3692 ha

Prvá písomná zmienka: z roku 1409

Nadmorská výška: 660 m. n. m. v strede obce, 580 – 1186 v chotári

Súradnice: [48°40'03"S 20°50'11"V](#)

Počet obyvateľov k 31.12.2020: 208, z toho 107 mužov, 101 žien, 41 detí do 18 rokov

Matričný úrad: Turňa nad Bodvou

Pošta: Turňa nad Bodvou

2. Vývoj obce

Obec Hačava sa nachádza v Slovenskom krase, prvá písomná zmienka o obci je z roku 1409. Píše sa o Hačave ako o prázdnej dedine. Prví obyvatelia Hačavy boli bezpochyby nemeckí obyvatelia, ktorí tu prišli v druhej polovici 14. storočia. Obec ležala v oblasti, kde sa hranice turnianskeho panstva stýkali s hranicami majetku jasovského kláštora a mesta Smolníka. Po vzájomných bojoch o hraničné medze medzi majiteľmi turnianskeho panstva a mestom Smolník, boli títo obyvatelia z Hačavy vyhnaní.

Nové osídlenie obce začalo už v 15. storočí obyvateľmi zväčša slovanského pôvodu. Medzi rokmi 1598 a 1715 počet obyvateľstva značne poklesol. Obyvatelia sa sťahovali do južnejších a úrodnejších oblastí a na ich miesta zasa prichádzali ľudia z valaských dedín zo severu, najmä zo Spiša.

Podľa lexikonu z roku 1773 sa rozprávalo v Hačave po rusínsky a slovensky a bola tu vtedy gréckokatolícka fara a gréckokatolícky kňaz. Obyvatelia obce sa v minulosti popri poľnohospodárstve a pastierstve zaoberali výrobou sediel, ťažbou železnej rudy a výrobou dreveného riadu. Za 1. ČSR výrobou a predajom dreveného uhlia. V rokoch 1938 – 1945 bola obec súčasťou Maďarska.

Fotografia drevenie zo začiatku 20. storočia

2.1 Symboly obce – erb a vlajka obce

Symboly obce Hačava sú zapísané v Heraldickom registri Slovenskej republiky pod signatúrou H-156/2002. Boli zapísané uznesením OZ – 37/2002 dňa 14.11.2002, autormi sú Leon Sokolovský a Sergej Pančák. Erb z roku 2002 reflektujúci zamestnanecké tradície obyvateľov obce – železnorudné baníctvo, drevorubačstvo a roľníctvo.

Erb obce – V červenom štíte šikmo skrížené zlaté poriská strieborných nástrojov - prevrátenej sekery a odkôrovača - hore sprevádzané striebornou, zlatým plameňom horiacou karbidovou lampou, dolu strieborným skloneným a obráteným lemešom.

Vlajka obce Hačava, obecná vlajka má podobu deviatich pozdĺžnych pruhov bieleho, červeného, žltého, bieleho, červeného, žltého, bieleho, červeného a žltého. Vlajka má pomer 2:3 a ukončená je tromi cípmi, t.j. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu. Farebnosť pruhov na vlajke je daná farbami obecného erbu. V ďalšom historickom vývoji sa názov obce menil nasledovne: Hacžawa (1773), Falucska, Hašsawa, Bognerhey (1786). Po maďarsky sa obec úradne nazývala Falucska, Ájfalucska.

2.2 Historické pamiatky

Kostol Narodenia presvätej Bohorodičky na Hačave (gréckokatolícky) barokovo – klasicistický, postavený okolo r. 1760

Opravený bol v roku 1832, renovovaný v roku 1890, jednolod'ový kostol s rovným uzáverom presbytéria a predstavenou vežou, bez slohovej atribúcie. V lodi s rovným stropom je ikonostas z roku 1890.

Drevenice z konca 19. storočia

V obci Hačava sa zachovala pôvodná ľudová architektúra drevené domy – drevenice. Jedná sa o zrubové domy s val'bovou alebo sedlovou strechou z 19. storočia postavené pôvodným slovenským a rusínskym obyvateľ'stvom, ktorí sem prišli počas vaklašskej kolonizácie. Strechy boli pokryté šindľom alebo škridľou. Steny sú zhotovené z tesaných trámov sú osadené na kamennej podmurovke, spojené v rohoch zrubením a omastené hlinou. Škárovanie trámov je modré a biele, typické pre oblasť severovýchodného Slovenska.

Domy pozostávali z dvoch až troch miestností : izba, pitvor (predsieň vstupná miestnosť alebo predizba) a kuchyňa s komorou (menšia obyčajne tmavá miestnosť, používaná najmä na uschovávanie potravín).

2.3 Súčasnosc' obce

V súčasnosti má obec Hačava 208 obyvateľov. Kultúrny život v obci je obmedzený finančnými možnosťami obce, konajú sa však rôzne kultúrne podujatia pre dospelých, deti a mládež, zabezpečujú sa spoločenské akcie a oslavy významných dní.

V roku 2020 sa z dôvodu pandémie ochorenia COVID-19 nekonalo žiadne kultúrne podujatie, spoločenská akcia ani oslava významných dní.

Obyvatelia majú možnosť využiť aj priestory kultúrneho domu na rôzne rodinné oslavy a budovu bývalej školy na športové aktivity. V zimných mesiacoch obec prevádzkuje na vlastné náklady osvetlené klzisko.

Obec od roku 1978 nemá Základnú školu a od roku 1989 Materskú školu, ich zrušenie súvisí s demografickým vývojom v obci a obmedzenými finančnými možnosťami obce.

V obci nie je pošta ani matričný úrad. Tieto služby poskytuje pre obyvateľov obce obec Turňa nad Bodvou.

2.4 Členstvo obce v združeniach

- **ZMOS** – Združenie miest a obcí Slovenska
- **ZMOÚB** – Združenie miest a obcí údolia Bodvy
- **RVC Košice**

2.5 Subjekty, inštitúcie a organizácie v obci

Podnikateľské subjekty

- a) Urbariát Hačava, družstvo
- b) Urbárska lesná a pasienková spoločnosť Hačava, pozemkové spoločenstvo

Nezávislé organizácie

V obci nepôsobia žiadne nezávislé organizácie.

Dobrovoľný hasičský zbor

V obci pôsobí dobrovoľný hasičský zbor, ktorý sa zúčastňuje aj súťaží dobrovoľných hasičov a na rôznych akciách prezentuje ukážky svojej činnosti.

Turistické možnosti a zaujímavosti

Obec leží na konci Hájskeho údolia v doline Hájskeho potoka vo východnej časti Slovenského krasu. Blízke okolie bolo v minulosti odlesnené, inde sa nachádzajú bukové lesy. V obci sa zachovala pôvodná ľudová architektúra – drevenice a skanzen, ako aj barokovo-klasicistický kostol z 2. polovice 18. storočia. V obci je nepravidelná potočná radová zástavba s obielenými zrubovými domami s valbovou a sedlovou strechou. Obyvatelia obce, ktoré sú rusínskeho pôvodu, sa v minulosti popri poľnohospodárstve zaoberali výrobou sediel, ťažbou železnej rudy a výrobou dreveného riadu.

Okolie Hačavy ponúka množstvo príležitostí na turistiku a cykloturistiku. Do pozornosti dávame hlavne Náučný chodník „Horné lúky“, ktorý je náročnejší na výstup z obce do sedla krížna Poľana, ale potom pokračuje mierne zvlhnenou krajinou, s napojením na Náučný chodník Zádielská tiesňava.

Obec Hačava patrí k sídlam s ukázkovým vzťahom človek a príroda. Leží na konci Hájskeho údolia vo východnej časti Slovenského krasu. Sakrálnou dominantou Hačavy je gréckokatolícky Chrám Narodenia Presvätej Bohorodičky z 18. storočia.

Hačava je výborným východiskovým bodom pre pešie túry. Oblúbená je trasa na Jelení vrch, ktorý sa na jar odeje do fialového šatu z vzácnych poniklecov. Náučný chodník Horné lúky vedie do sedla Krížnej Poľany a končí pri Zádielskej tiesňave. Neďaleko obce sa nachádza neprístupná Hačavská jaskyňa nazývaná aj **partizánska jaskyňa**.

Hájske vodopády

Cykloturistické trasy

Cykloturistom je tu k dispozícii červená cykloturistická trasa nazývaná **Cyklomagistrála Slovenský kras** o celkovej dĺžke približne 195 km.

3. Orgány obce

3.1 Obecný úrad

Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu obce, zabezpečuje organizačné a administratívne veci. Prácu obecného úradu organizuje starosta obce.

Starosta obce: Peter Gábor – od novembra 2010, 10.11.2018 zvolený za starostu na ďalšie volebné obdobie

Zamestnanci obecného úradu

- Katarína Bernárová

3.2. Obecné zastupiteľstvo

Poslanci obecného zastupiteľstva

- Pavol Bernár
- Július Žiga
- Juraj Varga
- Vasil Špak
- Martin Fekete

3.3 Komisie

Komisie obecného zastupiteľstva

- **Finančná komisia**
Vasil Špak – predseda
Jozef Gábor
Pavol Bernár
Juraj Varga
Július Žiga
Peter Gábor

- **Komisia KOVP ochrany
verejného poriadku**
Pavol Bernár - predseda
Juraj Varga
Július Žiga

3.4 Organizácie

Obec nemá zriadené rozpočtové a príspevkové organizácie ani obchodné spoločnosti

3.5 Poslanie a charakteristika hospodárenia účtovnej jednotky

Obec Hačava je samostatný územný samosprávny celok Slovenskej republiky, ktorá združuje osôb, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami.

Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj svojho územia a potrieb obyvateľstva.

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce v príslušnom rozpočtovom roku je rozpočet obce, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce. Vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce, príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám podnikateľom pôsobiacim na území obce, ako aj k obyvateľom žijúcim na území obce.

Obec Hačava spracováva účtovníctvo za obecný úrad v sústave podvojného účtovníctva. Účtovná jednotka vedie účtovníctvo spôsobom zaručujúcim trvalosť účtovných záznamov. Účtovníctvo obce sa vedie podľa zákona NRSR č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a v zmysle § 20 zákona sa vyhotovuje táto výročná správa. Postupy účtovania pre obce upravuje Opatrenie MF SR MF/16786/2007-31 z 8. augusta 2007, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovnej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky.

4. Rozpočet obce na rok 2020 a jeho plnenie

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2020. Obec v roku 2020 zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 7) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2020 bol zostavený ako prebytkový. Bežný aj kapitálový rozpočet bol zostavený ako prebytkový.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2020.

Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 15.12.2019.

Zmeny: rozpočet bol upravený uznesením č. 07-04/2020 zo dňa 11.12.2020.

Rozpočet obce k 31.12.2020 v €

Rekapitulácia rozpočtového hospodárenia obce za rok 2020:

Rekapitulácia v Eur	Rozpočet 2020 schválený Eur	Rozpočet 2020 upravený Eur	Plnenie za rok 2020 Eur
Bežné príjmy spolu	112.618,00	106.174,00	106.074,75
Bežné výdavky spolu	95.214,00	109.941,00	109.606,21
<i>prebytok bežného rozpočtu</i>	17.404,00	-3.767,00	-3.531,46
Kapitálové príjmy spolu	210.621,60	121.579,90	121.579,33
Kapitálové výdavky spolu	163.200,00	126.800,00	126.854,28
<i>+ prebytok – schodok kapitálového rozpočtu</i>	47.421,60	-5.220,10	-5.274,95
Finančné operácie príjmové	22.400,00	108.413,55	108.513,55
Finančné operácie výdavkové	82.671,55	82.726,73	82.775,41
<i>rozdiel finančných operácií</i>	-60.271,55	25.686,82	25.738,14
Rozpočtové príjmy spolu	323.239,60	227.753,90	227.654,05
Rozpočtové výdavky spolu	258.414,00	236.741,00	236.460,48
Rozdiel + prebytok – schodok	64.825,60	-8.987,10	-8.806,41
Nevyčerpané účelové prostriedky			1.404,00
Rozdiel + prebytok – schodok po vylúčení fondu a zábezpeky			

4.1 Plnenie príjmov za rok 2020 v €

Rozpočet na rok 2020	Skutočnosť k 31.12.2020	% plnenia
336 167	336 068	100

1) Bežné príjmy

Rozpočet na rok 2020	Skutočnosť k 31.12.2020	% plnenia
106 174	106 075	99,9

2) Kapitálové príjmy

Rozpočet na rok 2020	Skutočnosť k 31.12.2020	% plnenia
121 580	121 579	100

3) Príjmové finančné operácie

Rozpočet na rok 2020	Skutočnosť k 31.12.2020	% plnenia
108 414	208 414	100

4.2 Rozbor čerpania výdavkov za rok 2020 v €

Rozpočet na rok 2020	Skutočnosť k 31.12.2020	% čerpania
319 468	319 236	100

1) Bežné výdavky

Rozpočet na rok 2020	Skutočnosť k 31.12.2020	% čerpania
109 941	109 606	99,7

2) Kapitálové výdavky

Rozpočet na rok 2020	Skutočnosť k 31.12.2020	% čerpania
126 800	126 854	100,1

3) Výdavkové finančné operácie

Rozpočet na rok 2020	Skutočnosť k 31.12.2020	% čerpania
82 727	82 775	100,1

4.3 Použitie prebytku hospodárenia za rok 2020

Rozpočtové hospodárenie obce k 31.12. 2020 v Eur

Skutočnosť v EUR	Príjmy	Výdavky	Rozdiel	Poznámka
Bežný rozpočet	106 074,75	109 606,21	-3 531,46	
Kapitálový rozpočet	121 579,33	126 854,28	-5 274,95	
Výsledok rozpočtového hospodárenia (rozdiel)			-8 806,41	
Finančné operácie	108 413,55	82 775,41	25 638,14	
SPOLU	336 067,63	319 235,90		

5. Bilancia aktív a pasív

5.1 AKTÍVA

	PS k 1. 1. 2020	KZ k 31.12.2020
Dlhodobý nehmotný majetok	0	0
Dlhodobý hmotný majetok	322 260	436 593
Dlhodobý finančný majetok	48 789	48 789
Obežný majetok z toho:	145 239	57 146
Tovar	396	238
Dlhodobé pohľadávky	90 939	0
Krátkodobé pohľadávky	28 394	39 733
Finančné účty	25 510	17 175
Časové rozlíšenie	205	214
Aktíva spolu	516 493	542 742

5.2 PASÍVA

	PS k 1.1.2020	KZ k 31.12.2020
Vlastné imanie	185 192	189 733
Výsledok hospodárenia	185 192	189 733
Závazky	89 972	92 212
Rezervy	2 045	3 693
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	0	1 144
Dlhodobé záväzky	551	883
Krátkodobé záväzky	4 705	3 483
Bankové úvery	82 672	83 009
Časové rozlíšenie	241 329	260 797
Pasíva spolu	516 493	542 742

6. Vývoj pohľadávok a záväzkov

6.1 Pohľadávky

Účet	PS k 1.1.2020	KZ k 31.12.2020
Dlhodobé pohľadávky	90 939	0
Krátkodobé pohľadávky	28 394	39 733
SPOLU	119 333	39 733

6.2 Dlhodobé záväzky

Záväzky	PS k 1.1.2020	KZ k 31.12.2020
472 – Záväzky zo sociálneho fondu	551	883
474 – Záväzky z nájmu	0	0
379 – Iné záväzky	0	0
Spolu	551	883

6.3 Krátkodobé záväzky

	PS k 1.1.2020	KZ k 31.12.2020
321 – Dodávatelia	335	283
324 – Prijaté preddavky	0	0
326 – Nevyfakturované dodávky	0	34
379 – Iné záväzky	225	182
331 – Zamestnanci	2 709	1 917
336 – Zúčtovanie s orgánmi soc. poistenia a zdravot. poist.	1 233	796
342 - Daň z príjmu	203	271
Spolu	4 705	3 483

7. Hospodársky výsledok

	Skutočnosť k 31.12.2020	Skutočnosť k 31.12.2019
Náklady	122 217	120 799
50 – spotrebované nákupy	15 235	20 405
51 – Služby	21 009	19 742
52 – Osobné náklady	68 826	67 119
53 – Dane a poplatky	82	4
54 – Ostatné náklady na prevádz. činnosť	1 382	1 955
55 – Odpisy, rezervy, opravné položky	14 122	10 232
56 – Finančné náklady	1 550	1 342
57 – Mimoriadne náklady	0	0
58 – Náklady na transfery a z odvodu príjm.	10	0
Výnosy	126 908	126 894
60 – Tržby za vlastné výkony	0	0
63- Daňové a col.výnosy a výnosy z poplatkov	86 264	86 096
64 – Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	875	1 160
65 – Zúčtov. rezerv a opravných položiek	0	0
66 – Finančné výnosy	0	301
67 – Mimoriadne výnosy	0	0
69 – Výnosy z transf. a rozpočt.príjmov VÚC	39 769	39 337
Hospodársky výsledok /+ kladný HV, - záporný HV/	4 690	6 095

Hospodársky výsledok – kladný v sume 4 690,42 € bol zaúčtovaný na účet 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

Granty a transfery boli účelovo viazané a ich čerpanie bolo nasledovné:

P.č.	Poskytovateľ	Poskytnutá suma v EUR v roku 2020	Použitá suma v EUR v roku 2020	Zostatok k 31.12.2020	Účel
1.	Ministerstvo vnútra SR	1 434,00	1 434,00	0,00	Zabezpečenie volieb do NR SR a do orgánov samosprávy obcí
2.	Ministerstvo vnútra SR	21,00	21,00	0,00	Starostlivosť o životné prostredie
3.	Ministerstvo vnútra SR	90,00	90,00	0,00	Register adries a obyvateľstva
4.	Pôdohospodárska platobná agentúra	1.773,00	1.773,00	0,00	Poľnohospodárske postupy prospešné pre klímu a životné prostredie
5.	ÚPSVaR Košice	23.456,00	23.456,00	0,00	Národný projekt „Cesta na trh práce“
6.	Ministerstvo vnútra SR	30.000,00	30.000,00	0,00	Nákup budovy na účel požiarnej zbrojnice
7.	Ministerstvo financií SR	615,00	615,00	0,00	Testovanie COVID
8.	Ministerstvo financií SR	1.144,00	0	1.144,00	Sčítanie domov a bytov 2020
	Spolu	58.533,00	57.389,00	1.144,00	

Projekty a žiadosti o dotácie

Z hľadiska budúcich cieľov Obec Hačava aj naďalej bude prostredníctvom svojich orgánov plniť hlavne samosprávne funkcie na ktoré bola zriadená a prenesené úlohy štátnej správy, tak ako je to stanovené v zákone č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce. Všetky nutné zmeny, ktoré obec bude v budúcnosti realizovať budú mať jediný cieľ a to zvýšenie starostlivosti o všestranný rozvoj územia obce a jej obyvateľov.

Významné investičné akcie začaté v roku 2020 s ktorými bude obec pokračovať v ďalších rokoch sú rekonštrukcia mosta, zámkovej dlažby pred obecným úradom a nákup mechanizmu.

Táto výročná správa sa vyhotovuje za účtovné obdobie od 1.1.2020 do 31.12.2020. Účtovná uzávierka bola odovzdaná v elektronickej forme v termíne stanovenom v zákone.

Po ukončení účtovného obdobia nenastali žiadne udalosti osobitného významu, ktoré by bolo potrebné uviesť v tejto výročnej správe.

Obec bude v ďalších obdobiach pokračovať v súlade s platnou legislatívou v plnení svojich úloh pri výkone územnej samosprávy. Predpokladá sa zvýšenie príjmov obce z výnosu dane štátu, čo umožní obci realizovať niektoré zo svojich plánovaných cieľov.

Obec nie je zameraná na činnosť v oblasti výskumu a vývoja, preto v hodnotenom období nevyňakladala na túto činnosť žiadne finančné prostriedky.

Obec nenadobudla v hodnotenom období žiadne vlastné akcie ani akcie iných subjektov, dočasné listy ani obchodné podiely.

Obec Hačava nemá organizačnú zložku v zahraničí.

Prílohy:

Účtovná závierka za rok 2020: Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky

Správa audítora o overení účtovnej závierky

Záverečný účet obce Hačava za rok 2020

V Hačave 19.05. 2021

Vypracovala: Miriam Andrejková
spracovanie účtovníctva

Predkladá: Peter Gábor v.r.